

HOUDEN VAN KATTEN... ...VOLGENS DE REGELS

Het houden van dieren is in ons land aan wetten en regels gebonden en dat is maar goed ook. Het is prima dat wettelijk is voorgeschreven dat je goed voor dieren moet zorgen, en ze moet (proberen te) geven wat ze nodig hebben om een gezond en dierwaardig leven te leiden.

De Wet dieren bestaat uit een aantal besluiten en regelingen, waaronder het Besluit houders van dieren. In dit besluit staan algemene regels over hoe dieren gehouden en verzorgd moeten worden, maar ook dat je een goede opleiding moet hebben als je professioneel met dieren werkt of dieren verkoopt. Deze algemene regels gelden voor alle dieren. Daarnaast zijn er regels en voorschriften voor bijvoorbeeld het houden van dieren als productiedier. Afgelopen zomer werd een wijziging doorgevoerd in de Wet dieren. In een omstreden amendement werd gesproken over het mogelijk maken van natuurlijk gedrag. In dat amendement stond dat alle dieren de mogelijkheid moeten hebben om soorteigen gedrag uit te voeren, en je begrijpt dat dat voor veel huisdieren (ook katten) ingrijpende gevolgen zou kunnen hebben. Al snel werd duidelijk dat de minister deze wetswijziging niet van toepassing wil verklaren op huisdieren. Desondanks kunnen wij als katteneigenaren

wel degelijk kijken hoe we onze katten zo goed mogelijk in staat stellen hun natuurlijke gedrag uit te voeren.

De Wet dieren in het kort

In de Wet dieren wordt de intrinsieke waarde van het dier erkend. Hiermee is wettelijk vastgelegd dat dieren wezens zijn met gevoel. In de wet staat 'dat de inbreuk op de integriteit of het welzijn van dieren, verder dan redelijkerwijs noodzakelijk, moet worden voorkomen en dat de zorg die de dieren redelijkerwijs behoeven verzekerd moet zijn'. Oftewel: je moet goed voor dieren zorgen. Met de 'zorg die dieren redelijkerwijs behoeven' bedoelt de wetgever dat dieren geen last mogen hebben van honger en dorst; fysiek en fysiologisch ongerief; pijn, verwonding en ziektes; angst en chronische stress en beperking van hun natuurlijke gedrag.

Anneke van den Burg

Anneke van den Burg is werkzaam als kattengedragstherapeut bij Tinley Gedragstherapie voor Dieren. Ze schrijft voor *Kattenmanieren* artikelen over kattengedrag op basis van wetenschappelijke inzichten.

Neem voor meer informatie contact op met Tinley Gedragstherapie voor Dieren op www.tinleygedragstherapie.nl of telefonisch via 0900-2020653.

Huisdieren zijn geen speelgoed dat bij de straat gezet kan worden als je bent uitgespeeld.

De 'zorg die dieren redelijkerwijs behoeven' vertaald naar de huiskat

GEVRIJWAARD VAN HONGER EN DORST

De huiskat moet over vers water beschikken waar hij altijd bij kan. Plaats de drinkbak op minimaal twee meter afstand van voer en kattenbak. Stromend water (waterfontein of straaltje water uit de kraan) of regenwater kan het drinken bevorderen. Daarnaast moet de kat over voldoende voer beschikken. Kattenvoer waar de essentiële voedingsstoffen in zitten, maar ook de juiste hoeveelheid voer. Van nature eet een kat verschillende keren etmaal kleine porties. Voor veel katten is het ideaal om 24 uur per dag de beschikking te hebben over harde brokjes en daarnaast natvoer te krijgen. Als jouw kat te dik wordt, kun je hem beter niet onbeperkt brokjes voorschotelen.

GEVRIJWAARD VAN FYSIEK EN FYSIOLOGISCH ONGERIEF

Dit betekent een leefomgeving die droog, verwarmd (bij voorkeur tussen de 18 en 21 graden Celsius) en niet tochtig is. Katten zitten graag hoog zodat zij hun omgeving goed kunnen observeren. Creëer hoge ligplekken met krabpalen of manden aan de muur. Zorg ook dat katten kunnen vluchten en schuilen wanneer daar behoefte aan is. Meerdere katten in huis? Zorg dan dat ze niet continu met elkaar in dezelfde ruimte en in elkaars blikveld hoeven te zitten. Katten trekken zich ook graag eens terug.

GEVRIJWAARD VAN PIJN, VERWONDING EN ZIKTES

In huis kunnen katten gewond raken. Kittens en jonge katten rennen vaak hard heen en weer, en klimmen en klauteren overal op. Je kunt de risico's beperken door veilig speelgoed en stevige klimpalen aan te schaffen, en door breekbare spullen tijdelijk op te bergen. Katten met een buitenleven lopen een risico op besmettingen (bijvoorbeeld katten- en niesziekte), verwondingen en infecties. Ziektes en verwondingen zijn niet altijd te voorkomen. Zorg dat katten snel de juiste medische zorg krijgen en laat ze tijdig vaccineren.

GEVRIJWAARD VAN ANGST EN CHRONISCHE STRESS

Angst en chronische stress bij katten kom ik regelmatig tegen in mijn werk als gedragstherapeut. Vaak in situaties die ongewild ontstaan en niet altijd te voorkomen zijn. Katten zijn stressgevoelige dieren, ze gaan niet altijd even goed om met veranderingen. Denk bijvoorbeeld aan angstige en verwilderde asielkatten die geresocialiseerd worden zodat ze weer bij mensen kunnen wonen. Ook een verhuizing of de introductie van een nieuwe kat in huis kan veel stress geven. Angst en stress kun je

voorkomen of verminderen door de veranderingen geleidelijk door te voeren. Alles op het tempo dat de katten aankunnen.

GEVRIJWAARD VAN EEN BEPERKING IN HUN NATUURLIJKE GEDRAG

Als we kijken naar het natuurlijke gedrag van een kat, dan zijn er drie typen gedrag die tot conflicten en/of dilemma's leiden. Dit zijn territoriaal gedrag, exploratiegedrag en jachtgedrag:

Territoriaal gedrag

Katten hebben een territorium dat verschillend van grootte kan zijn. Sommige katten blijven dichtbij hun huis terwijl andere verder weggaan. Meestal beperkt het territorium van je kat zich niet tot jouw tuin. Een territorium moet verdedigd worden en dit gaat meestal met kabaal en agressie gepaard. Conflicten die zich hier voordoen beperken zich helaas geregeld niet tot de katten zelf, want ook burens kunnen hierdoor met elkaar in conflict komen.

Exploratiegedrag

Katten gaan graag op onderzoek uit en onze tuinheksen komen vaak niet overeen met de territoriale grenzen van de kat. Bij de ene buur is de kat welkom en krijgt hij zelfs wat te eten, terwijl de andere buur probeert hem te verjagen. Verschillend gedrag van mensen wat voor de kat stressvol kan zijn. Als de kat ook nog in de tuin van de burens plast en poept, zijn de rapen gaar. Eigenaren krijgen klachten over hun kat en durven het dier soms niet meer naar buiten te laten. In het ergste geval leven er mensen in de buurt die katten verwonden, doden of vangen en elders uitzetten. Soms kan het afzetten en katvriendelijk inrichten van de tuin een oplossing zijn. Dit beperkt de kat in zijn exploratiegedrag, maar ontzegt hem niet het buitenleven.

Jachtgedrag

De kat is een jager en vangt kleine prooien. Wij mensen zien grote hoeveelheden muizen en ratten als een plaag en vinden het vaak prima dat de kat helpt om deze te bestrijden. Maar vogels en andere kleine zoogdieren zijn een ander verhaal. Er gaan zelfs stemmen op om de kat het buitenleven te verbieden en van iedere kat een 'binnenkat' te maken. Maar binnenkat is geen ras en van nature niet de keuze van de kat. Hoewel sommige katten zonder buitenleven goed gedijen, is er ook een grote groep katten voor wie dit niet geldt. Zij vinden het binnenleven te beperkt en kunnen hun natuurlijke gedrag niet voldoende uitvoeren. Dit heeft verveling, stress en probleemgedrag tot gevolg.

Duivels dilemma

Het feit dat katten in staat zouden moeten zijn om hun natuurlijk gedrag te vertonen, staat in schril contrast tot de wens van sommigen om katten alleen binnenshuis te houden. Willen we kleine zoogdieren en vogels beschermen, of willen we katten hun vrijheid gunnen? Een duivels dilemma waar het laatste woord nog niet over is gezegd. Ingewikkelde problemen vragen niet om simpele oplossingen. We moeten nadenken over de biodiversiteit in ons land en het beschermen van vogelsoorten die dreigen te verdwijnen. Zonder de kat als dé boosdoener te stigmatiseren.

Wat kunnen we doen om vogels te beschermen?

Vogels worden door diverse diersoorten bedreigd. Niet in de laatste plaats vooral door de mens zelf. Maar dat ontslaat ons niet van de plicht om na te denken over hoe we vogels beter kunnen beschermen tegen katten. Ook ik heb de oplossing niet voorhanden. Maar van verschillende kanten zijn er alternatieven benoemd waar we werk van kunnen maken. Zoals:

- Het verplicht chippen van katten is een mogelijkheid om het aantal katten dat op straat terechtkomt en verwildert, terug te

dringen. Deze katten zijn voor hun voedselvoorziening immers grotendeels aangewezen op het vangen van prooien waar- onder vogels. Katteneigenaren die hun dieren laten zwerven moeten hierop aangesproken of beboet worden. Huisdieren zijn geen speelgoed dat bij de straat gezet kan worden als je bent uitgespeeld.

- Voor de houders van katten die bij boerderijen leven en muizen moeten vangen, ligt er ook een opgave. Veel van deze katten zijn niet gecastreerd. Met als gevolg jaarlijks nieuwe kittens die qua aanleg goede prooivangers zijn. Hoewel kittens vaak een voorkeur hebben voor de prooi die moederpoes meeneemt naar het nest, vaak muizen, zullen vogels hier ook bijvangst zijn. Bovendien staan veel boerderijen in gebieden waar vogels nestelen en broeden. Deze katten tijdig castreren draagt bij aan de bescherming van vogels.
- Er zijn verschillende mogelijkheden om vogels in je tuin te beschermen tegen katten. Strooi geen vogelvoer op de grond want dan zijn vogels een makkelijke prooi voor de kat. Als je vogelhuisjes of nestkastjes hebt hangen, hang ze dan hoog genoeg op en zorg dat de kat er niet bij kan. De kat tijdelijk binnenhouden totdat de jonge vogels uitgevlogen zijn, is ook het overwegen waard.

Willen we kleine zoogdieren en vogels beschermen, of willen we katten hun vrijheid gunnen? Een duivels dilemma waar het laatste woord nog niet over is gezegd.

(Advertentie)

Dé specialist
in diergedrag

Is uw kat onzindelijk, agressief of angstig? Gedragsproblemen zijn vervelend maar gelukkig vaak oplosbaar.

0900 20 20 653
www.tinleygedragstherapie.nl

Tinley
gedragstherapie
voor dieren